SKARBONKA na SKARBY

Maria Antonina Mazurek

Wydaje się oczywiste, że określenie SKARBONKA pochodzi od wyrazu SKARB, że SKARBONKA jest SKARBONKĄ, bo gromadzimy tam – na przyszłość, na zapas, na wszelki wypadek – nasze SKARBY, skrzętnie zbierane grosz do grosza, bo ziarnko do ziarnka i zbierze się miarka. A jednak SKARBONKA ma inne pochodzenie, choć SKARB również namieszał w jej językowej historii.
SKARBONKA to zdrobnienie od dawniejszego SKARBONA. SKARBONA natomiast to – przekształcona właśnie pod wpływem skojarzenia ze słowem SKARB – jeszcze dawniejsza, staropolska KARBANA. Słowo KARBANA należało do słownictwa kościelnego i oznaczało ‘puszka na ofiary w świątyni’. Forma ta została zapożyczona bezpośrednio ze średniowiecznej łaciny: w łacinie carbona lub carbanum to ‘skrzynka na pieniądze należące do świątyni; skarbiec’.